

1 - געג

געג - 1.

געג - דער, = ן. (אמ) שפרייזעהעלצל צו פארשטאפן ?נ?

דאס מויל | סטוטש 470 |.

2 - 171

געגאנגענע ארבעט - פאר פון גאגאטשען.

3 - 107

געגאגערט - פאר פון גאגערט.

ג ע ג א ד ע ר - דאס/דער, בא. פֿפֿ געגודער. ?נ?

דאס גאָדערן (די קולות) פֿון אינדיקעס אָדער אַנדערע פֿייגל (א סך, לאנג).

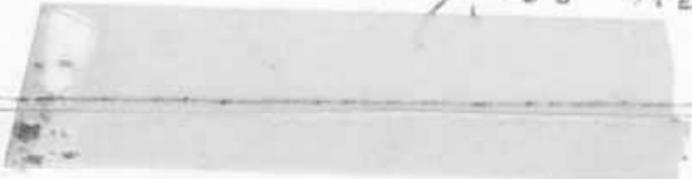
1966 " דער באַזאָר איז געווען פֿול מיט געשריי און

געפֿילדער פֿון סוחרים, קונים, מיט דעם קרייען פֿון

הענער, |...| מיט דעם געגאָדער פֿון אינדיקעס".

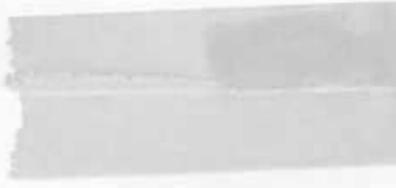
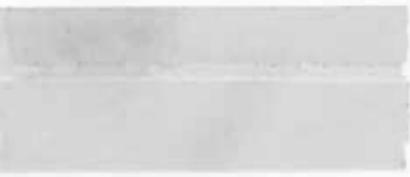
באשעוויס, ~~צ' פאר~~ XI/26.

פֿיר 155

5 - 5

געגאנדערט - פאר פֿונג גאווערן.

געגאטער | ג ג ע ט ר א - דאָס . גראַטע , נעץ .

page there מה"ד:

... " שבכה - אימא געטרא" . רייכליך 8 .

איוב , יח - ח .

7 - 25

געגאָלט - פאר פּוּק גאלק.

68

[redacted] [redacted] ג ע ג א ל ט ון - פ א ר פ ו ר ג י ל ט ון (א י ק ב א ט י י ט א נ ג י י ק ,

ה א ל ט ון פ א ר . . .)

[redacted]

געגאנגען - (פֿטם) דזון געגאנגען, פֿאַר פֿון גיין.

1905 " דיא צוויי מעשענע ליכטער וואס זענען נאך

געגאנגען בירושא פֿון איר עלטער-זיידן". יאנישעווסקי, 1, 12.

13

1928 " גלייך זענען די פֿערד געגאנגען, אלץ אין אנגע-

שטרענגטן שפאן". איזרא, 3, 15.

16

1948 " געגאנגען אויף מזרח זיינען יונג און אלט".

מארקיש, 9, 27.

17

געג

געגאנגען - 1. פאר פון גיין.

2. אדי. וואס איז דורכגעגאנגען, אועקגעגאנגען.

1959 " אלע קלאנגען פון דינע געגאנגענע טריט".

א. אויערבאך, 6, 25.

↑

25

3 (אפגעניצט, שוין אייביג (וויזן קאייאונג).

3 % געגאנגענע דאזיג גיט 5 און אראפגיט.

געגאנגען - (פֿטמ) פֿאַר פֿונ גיין. דזוו געגאנגען.

(פֿל) " ביי אים געגאנגען באַלייטן מיט אַ גרויס געווייך".

26

ציט י.ל. כהן, 1, 23.

(פֿמ) " און דער פֿויער איז געגאנגען אין שטאט אריין

און האט דאס באַמאלדן |...| ". ציט ש. לעהמאן.

27

זב ביי אונז יודן, ז' 85.

12 - 112

געגאנערט - פאר פון גאנערן | הארקאווי.

געגאנגען צו א - אדווא. (עלט) אין גאנצן.

1868 " תמנו | לגוע | - מיר זיינען געגאנצט

| צו שטארבן | ". ספר החזק | ... | 1, 34, במדבר, יז - כח.

| מי: האם תמנו לגוע - צי וועלן מיר אין גאנצן אומקומען? |

Handwritten note in a circle: *צו אדווא. און א גאנצן.*

געגאס - דער/דאס, בא. (שנש) דאס גיטן א סר,
לאנג, גיטעניש, גיטעריי.

1937-1939 " שטערן שטורעמען און שטערנען, // ווי

ס'עלעקטרישע געגאס // אין גראניטענע ציטערנען".

סוצקעווער, 3, 105.

געגאסטן - 1. פאר פון גיסן.

2. אדי. אויסגעארבעט פון א צעשמאלצענער מאסע

(מעטאל אע). % די טעפ זיינען פון געגאסענעם טשוהוק.

געג -

1865 " אזוי איז אויך געגאסן אייזן לייכטער צו

29

צעברעכן ווי געקאוועט אייזן, ווארעם איך געגאסענעם

אייזן זענען די טיילן שיטער איינס פון אנדערן "

ארו. צ' קמ. נ' 5, ז' 79.

1930 " |...| לאמיר ווארטן אויף דעם גייסט, וואס

30

וועט איך די דאזיקע געגאסענע און אויסגעשמיצטע

קערפערס אויפֿוואַכן. איינהארן, 7, 160.

1951 " די טרעפלעך |...| האָבן געדארפֿט אָפֿטרעטן פֿאַר

31

די געגאסענע טראַטוואַרן. ל. בערנשטיין,

זב ליטע 1, 1515.

3. (פֿיג) ווי (אויס) געגאָסן פֿון אַ צעשמאַלצענער מאַסע.

1920 " איינע רייצט זיין גאַלאַנטישער נייג, //

73

איינעם רייצט איר געגאַסענע לייב". ניטענזאן, 1, 28.

□ גיגאסן/גגושן.

1698 " האט ער גימאכט גיגאסני ערטריך מיט שטיין

גיפלאשטרט דורך די גאנצי יהודים גאס".

34

צמח דוד, 1, לה/2.

1744 " דר פֿיינט שטעלט אויף שטעקין דר מיט צו

שלאגן דיא דא ניט וועלן דינגן זייני גיגאסני

בילדרייא". בחינת עולם, 1, מב - !!!.

כ"א

געגאָפֿט - פֿאַר פֿורן גאַפֿן.

[redacted]
[redacted]
געגאָאָן - דער, |?|=, "א שטאַמלער" |קטוּו|.

"דז שטומער געגאָאָן!" |קטוּו|.

[redacted]

[redacted]

צג

געג -

געגאר - דער/דאס, בא. (שנש) דאס גארק (באגערק)
א סך, לאנג.

1926 " אלץ ווערט שפאנונג און דערווארטונג אין

געגאר" . לייוויק.

.....
געפינען מקור
.....

1938 " און ווער // האט אנגעצונדן דיין באגער /

און דיין געגאר" . סוצקעווער, 3, 212.

20 - 27

געגאָרנט - פאַר פּוֹק גאַרבן.

ג ע ג א ר ג ל - דער/דאס, בא. (שנש) דאס גארגלען
(שווענקען דעם האלדז), א סך, לאנג.

1929 " דערנאך וועט מען זיך וואשן, גיסן אויף זיך

|...| וואסער, און זי דערביי פליוסקען. וועט זיך

אנהייבן א געגארטל". מ. ווינער, 2, 101.

געג אַר ג ל ט - 1. פֿאַר פֿון גאַרגלען (זיך).

2. אַדי. גאַרגלדיק, פֿון האַלדז; גוטוראַל (וועגן קלאַנגען)

אָוּר.

23 - יד

געגארטן - פאר פון גארן.

23/1 זילג -

געגארט | ג ג ר ט ט - אדי. דערצויגן, געלערנט.

... " למד - אישט גגרטט". רייכליך. ירמיה לא, יז.

מי: כעגל לא למד - ווי א קאלב ניט געלערנט.

געגאָרטלס - 1. פאַר פֿון גאַרטלען.

געגאָרטלס 2. אַדי. אַרומגענומען (ווי) מיט אַ

גאַרטל; אַרומגעגאַרטלט, פֿאַרגאַרטלט.

[...]

1882 " געצט, אַז די געשוירענע, געשרימפֿענע,

געגאַרטלטע |...| האָבן |...| באַקומען אַ קלאַרע

ידיעה, אַז זיי זענען נאָך ערגערע יידעלעך |...|."

לינעצקי, 6, 2 - II.

1919 " דער פֿלאַנטער פֿון שטיינערנע גייזער; געגאַרטלט

מיט גאַסן, // ער האָט דאָך אַן אויסוועג אין אַלע

פֿיר זייטן". האַפּשטיין, 1, 75.

46

47

241

געג - .

געג אַרנט - אַדי/אַדוו. (שנש) . 1. מיט אַ סך גאַרנט
(פֿון הניזער), הוירף.

1923 " איצט ליגט דיין אלמעכטיקער קערפער | פֿון דער

שטאַט | // מיט רערן פֿאַרוואַרצלט אין טיף פֿון דער

ערד, // צעשליידערט די אַרעמס, געהויפֿנט, געגאַרנט,

// צעקעסטלט, צעצימערט". ציט האַפֿשטיין, 2, 172.

(ליד "שטאַט").

2. (פֿיג) וואָס הייבן זיך איינע איבערן אַנדערן ווי

גאַרנט.

1972 " שלענגלען זיך וועגן // מיט סטעזקעס געגאַרנט".

מ. גאלדמאַן, פֿאַלקס-שטימע, VII/29, ז' 6.

25

גזע -

ג ע ג א ר ס ע ו ר ע ט - פ א ר פּוֹן ג א ר ס ע ו ו ע ן | ה א ר ק א ו נ י | .

[ה 117]

געגבורל | געגוהל | - דאס, = ג. (שנש)

הערשאפט=געביט, ספערע | און | % דאס געגבורל

פון דער רוימישער אימפעריע האט זיך אויסגעשפרייט

אויף ביידע זייטן פון מיטלענדישן ים.

27 - 27

געגודער - דאס דער, בא. פֿפֿ געגאדער.

1. דאס גודערן (קול) פֿון אַ סך פֿייגל, אדער

דאס גודערן אַ סך, לאַנג.

1954 " |...| פֿליען מיט געגודער אין די וואַרעמע

לענדער". אַפֿאַטאָש, 17, |ז' 120?|. "געגודער

פֿון גענדז, געקלימפֿער פֿון טרוקענע בלעטער". דצוו.

1956 " |...| געגודער פֿון געפֿליגל". גלאַטשטייַן, 1, 241.

2. (פֿיג) קלאַנג ווי פֿון גודערן.

1968 " דיין גאַנצער געגודער // אין מיין שווייס,

אין הויט". לעיעלעס, 6, 65.

געגודערייַ - דאָס, ען. דזוו דפֿוו.

% ס'האַט זיך געהערט אַ געגודערייַ פֿון גענדז,

קאַטשקעס, און אינדיקעס.

54

55

56

28 - 24

געגוראָלדערעט - פּאַר פּוּך גוואַלדערען.

29 - 24

געגורידערט - פאר פון גוידערן (זיר).

(?נ?)

געג'ו ל ט - 1. פאר פון גילטן/גולטן.

אגודת ישראל אדי/אדון. דזון געגילדט/געגילט, ביאליסטא.

1884 " געגולטע שטולן מיט פאטעלן, איבערגעדעקט

פון | מיט | גראבער געשטיקטער זייד, זיינען געשטאנען

63

אויף דעם פאל". גאלדפעדער, 1, 5.

1905 " אויף א קינצלעכער מצבה |...| ווו מיט אותיות

געגולטע איז געווען געשריבן 'צנועה' |...|."

64

אנסקי, 1.

ג ע ג ו ל מ ט | געגוילעמט | - אדי/אדוו. (שנש?)

" ווי א גולם, פֿאַרגולמט" | קטור | .

אדי

געגורמעט - אדי/אדון. (שנש) וואס איז (ווי)
מיט גומע.

1924 " פון אלע זניטן זעט ער מענגעס געגומעטע
פֿיט" זש' כאליאסטדע, ז' 60.
פֿון 100

געגורסט | געגוריסעט | - פאר פון גוסק | גויסען | .

צא - 34

געגריסעס | געגריסעס | - פאר פון גוססן.

געגורעם | גאגוים | - די, מצ. (לל) בענקענישן,
לעכצונג צו עפעס.

1960 " די זוכעניש נאך חוכן, די לעכצונג נאך אן

אידעאל, די געגועים נאך דערהייבונג".

נ. גארדאן, צ' סמו, ^{69 112} XII/15.

געגועימל - דאס, = עך. 1. (איר) דזוו דפון.

2. א קורצע ליבע=אפערע, א פלירט.

1895 " מן הסתם מוז אזא אש=להבה פארשטאפן דעם שטן

דאס מויל מיט עפעס א געגועימל". ליניעצקי, 178,9.

געגועימדיק - אדי/אדוו. (לל) מיט בענקשאפט,

באגערדיק, לעכצנדיק.

1959 " א חבדניק |...| איינגעוויקלט אין טלית-און=תפילין,

אונטערברומענדיק א געגועימדיקן ניגון און אויסגיסנדיק

זיך אין גאנצן אין כלות=נפש |...|". נ. גארדאן,

צ' סמו, ^{68 112} VII/9.

ברושי

67

68

געגורט - אדי/אדוו. 1. פפ געגורטן.

אנגעטאן אין א גורט (גארטל), (ס'רוב אויך מיט א שווערד).

1934 " משיח איז געגורטן מיט א שווערד און באקליידט מיט א קלייד פון נקמה". אש. 13.

71

2. (פיג) ארומגענומען, באוואפנט.

1948 " מיט ברויז געגורט זינען די ברענענדיקע גארנס, // צו דר'ערד די וועלט געבן א פאל מיט וופט".

72

מארקיש: 353.9

גיגורט

← 2:2

... " גאט איז גיגורט מיט שטארקייט". מחזור, 4, 117/11.

73

געגורלט | געגורלט | - אדי. (שנש) לויטן

גורל, באשערט, פארויס באשטימט.

1927 " אין טרוילעכקייט געגורלטער, // געבונדענע

און פריי, - מיר זענען דריי". א. אויערבאך, א. 51.

געגזלט | געגאזלט | - פאר פון גזלן/גזלענען.

38 - פפ

געגזארט | געגזארט | - אדי. (שנש) באשטימט
דורך דעם גזר.

1953 " ער |...| זאל ווערן דער געגזרטער קרבן
אויף מיין פֿיער". לייוויק, 10, 17.

געגט | געגעט | - 1. פאר פון גטן | געטן | .

אלק סקסטנטולור

2. פאדי ~~דער~~ וואס האט זיך געגט. % ער האט

חתונה געהאט מיט א געגט ווייבל. דער יונגערמאן

איז א געגטער שוין א יאר צוויי.

1882 " געוויינטלעך האט זי א ים ניט אויסגעזאגט,

אז זי איז א געגטע, אויב ניט וואלט ער זי אויף

76

זיין שוועל ניט אהויפגעלאזט". דרייזען, 1, 69.

1907 " לסוף האט זיך אויסגעלאזט, אז ער איז א

ביגאמיסט. ער האט זיין אייגנס |...| דריי ניט

77

קיים געגטע ווייבער". שלוס=עליכס, 33, 143.

געגייבלט - אדי/אדוו. (דטשמ? עלט?)

שפיציק.

1957 " געווינקלט שאַרף, געגייבלט און מיט ליניעס.

גראַד, // שטייט ס'מענטשנהויז". לעיעלעס, 5, 43.

42

גע -

געגייטיקט - אדי/אדוו. (עלט) גוטגינציק,

גוטוויליק, לביטזעליק.

1938 " און דאס איז א צייכן: אויף יידישע שטיבלעך //

שוועבט אום אליהו געגיטיקט און ליבלעך".

סוצקעווער, 3, 204.

289

ג ע ג י ט ע ר - ד ע ר , = ס . (עלט) גראטעס, שטאכעטן, ^{אז} 43 - נעץ פֿון א פֿארצוימונג.

1829 " און ער האט געמאכט צו דעם אפערשטול איין

גיגיטיר, נעצווערק פון קופער". חמשת חומשי תורה,

82/א

שמות, לח - ד.

1945 - 1947 " עס ליניכטן די שטערן וויין ווידעה

דורך שמאלן געגיטער". סוצקעווער, 3, 475.

82

1968 " ווי פֿויגל=פֿלאטער דורך א פֿינצטערן געגיטער".

לעיעלעס, 6, 111.

86

גיגיטיר.

1689 " השבכה - די גיגיטיר". באר משה, מלכים ב', א-ב.

1743 " אונ' זיא האבן דש הויז גוועלט אנידר רייסן

אונ' זיינן ארויף גקומן קיגן דיא אייזרני גיגיטיר".

88

שארית ישראל | ... | קלה - 2.

ג ע ג י י - דער/דאס, בא. דאָס גיין אַ סך, פֿון אַ סך - ⁴⁴44

מענטשן; גייעניש.

1923 " פֿון דרויסן הערט מען אַ געגיי, אַ געפֿאַר,

אַ געשטופֿעריי. באלד שטילט זיך אַלץ איין".

90

ניימאָן, 1, 35.

1951 " פֿון דעם טקעפֿנהויז הערן מיר אַ שווער געגיי

פֿון אַ סך באַשטיוולטע מענטשן". י.י. טרונק, 8, 235.

92

1972 " בלויז דאָרטן, וווּ די פֿלומפֿן זינען ניט געווען

אינגעפֿרוירן, איז געווען אַ געגיי פֿון די שכנותדיקע

93

הייף נאָך וואַסער". ראַזענפֿאַרב, 2, 335.

|| געגיייעריי - דאָס, בא. דזון דפֿון, מער עמפֿאַטיש.

1926 " ווי נאָר ס'פֿלעגט ווערן נאָכט, פֿלעגט זיך

אַנהייבן אַ געגיייעריי אין בית=עם אַריין, ווי אין

103

בית=מדרש אַריין". בערגמאַן, 1, 18.

1931 " ס'ווערט אַ געגיייעריי אין שול אַריין".

בורשטיין, 4, 139.

104

געגילדט - פפ (דטשמ) געגילדעט. 1. פאר פון גילדן.

?נ?

2. פאדי/פאדון. באצויגן מיט א דינעם שיכט גאלד. % א באגילדטער בעכער. די לעפעלעך זיינען נאר באגילדטע, ניט פון ריינעם גאלד.

1910 " הינט פאלאצן פון מירמלשטיין? // געזילבערטע,

געגילדטע". פרוג, 3, 241.

105

1935 " |...| שטילערהייט פארקויפט טריף=פסולן מיט

געליישטע טעוועלעך און געגילדטע זוימען".

קאנק

באשעוויט, 1, 36.

1948 " |...| געכאפט א קוק אויפן מעבל, |...|

די ווייכע קאנאפעס און שטולן |...| דעם לאנגן שפיגל

קאנק

אין א געגילדעטער ראם". דער נסתר, 400.

געג'ילט - 1. פאר פֿון גילטן (גילדן). ?נ?

2. פֿאדי/פֿאדון. באצויגן מיט א דינעם שיכט גאלד;
באגילדט, % געגילטע אותיות.

1868 " אויף א באזונדערן טיש זיינען געשטאנען פיר

גרויסע זילבערנע לייכטער מיט פיר גרויסע געגילטע 110

הבדלות". דיק, 40, 14.

1906 " האבן איינגעריכטעט |...| די סאלאנען מיט [...]]

אלע באפונג|ען| מיט די מעבל, די געשניצטע 111

געגילטע קארניזן". צ. נ. גאלאמב, 3.

47 - 24

געגיינט - פאר פון גינעק.

געגריסער יי - דאס בא. דאס גיסן א סך, לאנג;
גיסעניש.

1960 " עם ווערט א געגיסערני, וואס זאל איך זאגן -
א מבול". פרץ, אז ל.

49 - גיל

געגליפט - פאר פֿורג גיפֿטק | הארקאנרי .
[ה/ק]

49/1

גע -

געגלאזט - פאר און פאדי, פון גלאזק.

געגלאַנצט - 1. פֿאַר פֿון גלאַנצן.

2. אַדי. אַפֿגעגלאַנצט, אַפֿגעפֿוצט אויף גלאַנץ.

1881 " היינט גייען דווקא די גוט=יידישע ווייבער

געקרייזל, געצירט, געפֿוצט, געגלאַנצט פֿון אלע

115

זייטן |...| " דלוגאטש, 2, 23.

1929 " ר' יאָסל אליין איז געווען אַ הויכער |...|

געהאַט אַן אַריסטאָקראַטיש פֿנים, זיך געהאַלטן ריין,

113

אין געגלאַנצטע שטיוול". י. וואַרשאַווסקי, 1, 212.

... " בני מיין חבֿר שטייט אַ הויכער, געגלאַנצטער

זייגער=קאַסטן". נאדיר, 13, 85.

114

51

-

לח

געגלאצט - פאר פון גלאצן.

52 - 44

געגל'סט - דער/דאס. בא. (שנש) דאס גלוסטן
א טר, לאנג; גלוסטעניש.

1967 " |...| פול מיט ערדישן געגלוסט".

אהרוק צייטלין, 6, 173.

53 -

כ"ג

געגלורסטן - פאר פונק גלוסטן.

ג ע ג ל י ד ע ר - ד ע ר / ד א ס . (ש נ ש) . 1 . ד א ס ג ל י ד ע ר /

צ ע ג ל י ד ע ר ק א ס ר , ל א נ ג .

2 . ב י י ק = פ א ר ב י נ ד ו נ ג , צ ו נ ו י פ ג ל י ד ע ר ו נ ג , ס ט ו ט ש 240 | .

א ו ט י ק ו ל א ב נ

54/1

גע -

געגלידערט - פֿאַר אַוּן פֿאַדִי פֿוּן גלידערק.

- געגלייכער - דער/דאס. בא. (שנש).
1. דאס גליווערן לאנג, א סך; גליווערניש.
  2. געפרייך, גליווער |סטוטש 255|.

געגליי ווערעכץ - דאס, בא. (לאקל, סאנץ)

גאלארעטע, פעטשא.

1944 "געגליווערעכץ" - גאלארעטע פון געלבערנע אדער

הינערשע פֿיסלעך". ר. מאהלער, זש. ^{90 113} ~~נישפ~~ IV, 3 - 6.

58 - 57

געגליט - פאר פֿורן גליצען.

געגליטשט - פאר פון גליטשטן (זיך).

60 - 44

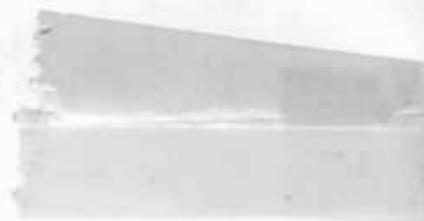
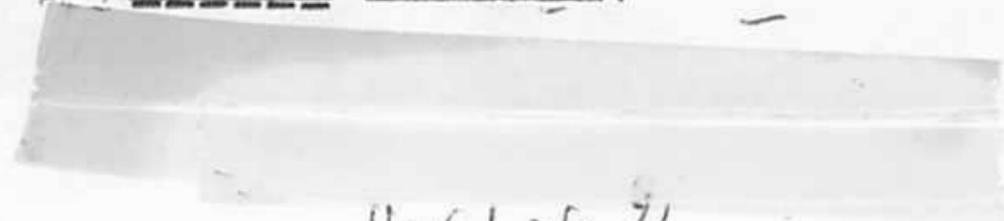
געגלייבט - פאר פון גלייבן.

ג ע ג ל י י ז - דאס, בא. דער שיכט גלאזור וואס באדעקט
א טאפ א"ע פליים.

1930 " דער גאנצער טאפ איז מיר איבערגעפירט, דאס

געגלייז איז אפגעשפרונגען. ווייטענבערג, 7, 176.

געגלייזט - פאר פון גלייזן. (???)

ז.א.א. 1136/137

געגלייזט - וואס איז מיט שויבן פון גלאז.

% א געגלייזטע שאפע. זיי זיצן אין א געגלייזטער

וועראנדע.

1912 " צאָרט אין א ווינקל |...| שטייט פעסט איינגעפאסט

א ווינקל=שאפע מיט געגלייזטע טיכלעך". מענדעלע, 8, ב, 12.

63 - 175

געגלייזט - פאר פֿון גלייזן + III

אגודת לימודים אדי/אדוו. פפ געגלעזט. 64 - 64

וואס איז באדעקט/באצויגן מיט א דינעם שיכט

גלאזור (וועגן טעפ א"א כלים).

1863 " געגלייזטע געפעס טובלט מען אין א ברכה".

א. דאנציג, 1, מז/ב.

124

1903 " נאך צאפלדיק פיש, |...| אז מע האט זיי

אריינגעלייגט אין א גרויסע ליימענע געגלייזטע

125

שיסל מיט וואסער, האבן זיי זיך נאך געווארפן".

שלום=עליכם, 19, 193.

1930 " די פלאנצן, וואס זענען געוואקסן אין וואזעס,

אין געגלייזטע טעפ". אפאטאשו, 15, 194.

126

1971 " מאמע, ווען האסטו עס באוויזן אנבאקן אזוי פיל

בלינצעס און זיי |...| צונויפלייגן באפעטיקטע אין

127

דער געלער געגלייזטער רייך?" אי. קיפניס, 1, |?|.

געגלייזטע מצה - "מצה איינגעטונקען אין קאא געמיש

פון מילך און אייער, דאן געפרעגלט אויף ביידע

127/א

זייטן; געוויינטלעך צוגעגרייט אויפן שבתדיקן טאג

פסח"סטון|

65 - 44

געגלייכט - פאר פֿון גלייכק (זיר).

געגלייכן - פֿפֿ (דיאל) געגלייכנט. 1. פֿאר פֿון

גלייכן *קובלען*

2. פֿאדוּן/פֿאדי. וואָס מע קאָן צוגלייכן צו א צווייטער

זאך, ענלעך, וואָס קאָן דינען ווי אַ משל צו (פֿון)

אַן אנדער זאך. % זיין געגלייכן. געגלייכן צו

ניט אַלע געגלייכענע זאכן זיינען אין

גאַנצן גלייך.

1836 " איר ליבי לייט, זייט וויסן דאש דיא וועלט

איז גיגלייכין צו איין ים וואש שטורמט דורך

איין שטורם ווינד |...| " לב טוב, 3, 34/ב.

" פֿון אַ באַנדער האַב איך אליין געהערט, אַז די 1887

גאַנצע וועלט איז געגלייכן |...| צו אַ פֿעסל, וואָס

אַז סע ווערט צעלעכצט, מוז דאָס דער באַנדער אַנשלאַגן."

שלום=עליכם, 2ג, 20.

134

135

1912 " די קולטור פֿון אַ פֿאַלק קאַן געגליכֿן ווערן 67-11

צו אַ וואַסער=באַסיין, וווּהיין עס גיסן זיך צונויף

136

אַלע שטראַמען פֿון דעם פֿאַלקס שאפֿן". זשיטלאַווסקי, 4, 176.

1927 " מיר, געגליכענע צו חורבֿות אין אַ וויסטער

געגנט |...|". מ. ל. האַלפֿערן, 2, 16.

137

1963 " און געגליכֿן זענען אונדזערע טעג צו שיפֿן

אין ים, ווען קיין ווינט איז ניטא". פֿרידמאַן, 3, 93.

138

|| געגליכנקייט - די, באַ. אייגנשאַפֿט אַדער מצב

פֿון זיין געגליכֿן; ענלעכקייט.

1935 " אומגליקלעכע ליבע און לירישע פֿאַעזיע. ניטא

דאָך דאָ קיין שום געגליכנקייט, בלויז אַ פֿטיכאַלאַגישער

139

אַנאַליז ווייזט אונז די פֿאַרבינדונג". מ. וויינרייך, 3, 236.

7 שוין: אַרעם איז געגליכֿן צו טויט, מע קען ניט לעבן

אַן ברויט.

אן ארמאן איז געגליכן צו א טויטן (וואר: צו א מח) 68

צום שון קומט א מאל צו א קאמענטאר: מ/מ/מ

ווייל ביידע לאזט מען ניט אין שטוב אן א שומר.

ניט געגליכן זאל זיין - אפּשפּרעך, באַוואַרעניש ביים רעדן

וועגן צוויי זאכן, מענטשן אד"גל, וואס מע טאר נישט

אדער מע וויל ניט דערמאנען זייט ביי זייט

(אנאלאגיש צו "להבדיל").

גיגליכן

←----- 2.

1610 " דא זאגן רבנן וויא גרוש איז אום דען רעגן

דז ער איז גיגליכן צו (תחית המתים) אונ' דרום

185

אך האט מן (משיב הרוח) גיזעצט |...|."

טייטש=חומש, דברים, כח - יב, מדרש.

1791 " דיא בעלי הגדות דיא דא לערנין עין יעקב

אונ מדרשים דיא זיינן גיגליכן דארום צו דיא שיני

186

בלומיק |...|". דיא ניאאה פּר קערטי וועלט,

דף ט/א.

גזע - 69 - 22

געגליכנט - פפּ געגלעכנט. (דיאל) דזון געגליכנט, 22.

1848 " דאס רשעות פון יצר הרע איז גיגליכנט צו

א ביטריק טראפיק |...| " מחזור 5.

207

1843 " דיא תורה וואס זיא איז גיגלעכנט צו וואסער

וואריק זיא איז גיקומיק פון דער הייעך אין דער

208

נידריג אראפ". ס' שיח ספונים 2, שיר השירים.

1923 " אלץ איז געגליכנט צו כוואליעס, וואס זידן".

א.צ. גרינבערג, 1, 70.

209

1957 " די צען פֿינגער זיגען געגליכנט צו די צען

הימלישע ספירות". ברוסילאוו, 2, 130.

210

|| געגליכנטקייט - די, בא. ענלעכקייט, געראַטנקייט |אווו|. ||

געגלימערט - פאר פֿון גלימערן.

71 - 71

געגלימערט - פאר פון גלימערק.

72 - 72

געגליינצערט - פאר פון גליינצערט.

73 - 52

געגליקט - פאר פון גליקט.

74 - 74

געלעזסט - פאר פון גלעזן.

געגלעזט - אדי. דזון געגלייזט II.

... " ער האט אנגעגאסן טיי אין צוויי בלעכענע

געגלעזטע טעפעלעך " קאציזנע, 3, 214.

194

1938 " |...| זיך געלאזט גיין צווישן די פויערשע

פֿורן מיט עופות, מיט אויפֿט, מיט געגלעזטע טעפֿ " כ"י 132

193

ע. גארדאן, זש' סאנו' ליטעראטור, נ' 10, ז' 70.

ם | געגלעזערט | ג ג ל ו י ז ר ט - דוּוּ געלייזט!.

1676 " גגלויזרטי טופפ | טעפ | זול מן אויך טובל זייך".

ברנט שפיגל, פרק מא.

118

1752 " ווען גלייך דיא לייט וואש זיינין ^{ניט} ~~ניט~~ ^{ובל} די ⁷⁶

ערדני כלים מוזן (על כל פנים) דיא גיגליזרטי גפעס

טובל זייך אן ברכה". ס"עץ חיים, נ - 4.

געג - 77.

געגלעט! - דאס/דער, בא. (שנש) דאס גלעטן א סך,
לאנג; גלעטעניש.

1937 - 1939 " מיינע חושים ליליען זיך און שפירן //

דאס געגלעט פון וועלדערישער שייך". סוצקעווער 3, 134.

1944 " כ'בין מיד פון דעם פיינעם געגלעט".

נאדיר, 12, 138.

196

1967 " נאר דאס געגלעט פון די צווערגישע גליטשערס

אויף אייזיקע דילן איז נאך פארבארגענער און שטילער".

197

פרידמאן, 4, 18.

78 - 77

געלעסט II - פאר פון גלעסטן.

געגלעקלט - פאר פון גלעקלעך.

געגלעקלט אדי/אדון. (שנש) וואס זעען אויס
ווי גלעקלעך.

1929 " |...| געגלעקלטע לאקן". מ. קולבאק, 4, 203.

רעד: זוכן צו דערגאנצן די ציטאטען

געגן - פרעפ. ← קעגן.

1863 " דערווייל איז מען אין לובלין שוין געוואר

געווארן, אז עטלעכע שיקעס געגן 4000 מאן |...|

האבן זיך צוזאמענגענומען". ~~צ' קמ, נ' 33, ז' 518.~~

פ' 177

געגן/גיגן. □

1544 " דא קאמן ויל דער היידן גיגן דעם קליינס מאן".

שמואל=בור, פערז |סטראפע?| 440.

1684 " אונ' אך האב אין נון פאר וידוי צו זאגן //

אונ' מייך נוט דארף גיגן גאט צו קלאגן".

ס' משלים, לח - !!

1705 " אונ' דיא אותיות פון די ספר תורה מוז מן שרייבן

אויף דען פארמיט פון דיא זייט וואש צו בשר צו

געהער און ניט אויף דיא זייט וואש געגן דיא האר

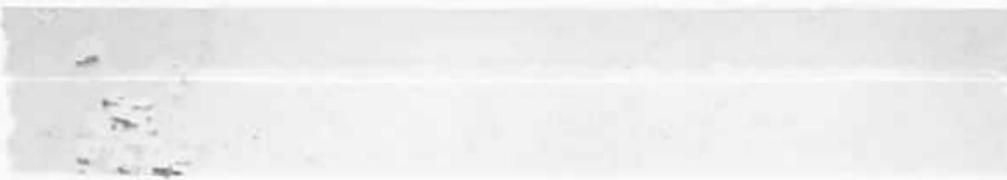
זייניקן". קב הישר, 1, פג - !!

202

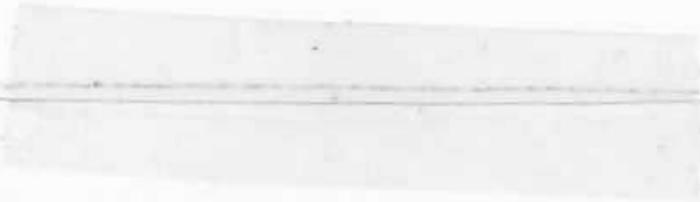
199

200

201

געגנאייבער - ← קעגנאייבער.

82 -

געגנובעט | געגאנוועט | פאר פון גנבען/גנבען.

געגנבעטער הייט | געגאנוועטערהייט | - אדון.

גנבענדיק זיך, באהאלטענערהייט, קיינער זאל ניט

זען.

1933 " מע דרעמלט, מע גענעצט, און אנדערע ראטעווען

זיך ארויס געגנבעטערהייט | פון דער פארזאמלונג |

אויף דער פרייער לופט". דאלגאפאלסקי, 2.

געגנווארט - די, בא. (דטשמ) 1. דער איצט,
איצטיקייט, דער היינט.

1912 " דער גאנצער עבר - א בלאנק, און האט קיין
ברעקל שייכות ניט צו דער געגנווארט און צו דער
צוקונפט". זשיטלאווסקי, 2, 149.

224

2. דאס בייזייגן, די פרעזענץ,

1912 " אין שלמהלעס געגנווארט האט ער זיך געפילט
ווי דער פעסט זיצנדיקער טשוואק אין וואנט |...|".
מענדעלע, 24, 66.

225

|1926 - 1931| " אז מרדכי איז עלטער געווארן, גענומען

לערנען רש"י, און זיך אנגעשטויסן אין פאטערס
געגנווארט אויף א בלע"ז, האט אברהם |...| א
צופרידענער געשמייכלט |...|". אפאטאשו, 10, 85.

226

ΥΝΤΙΝΑΥΡ

-

Υ Ν Τ Ν Α Υ Α

סוף

געגנזייטיק - קעגנזייטיק

געגנזייטיקייט - קעגנזייטיקייט.

||

87 - 28

Handwritten scribbles and marks, including a horizontal line with two vertical strokes above it.

Handwritten numbers: 21, 13, 86

געגנט - די / (זון) דער, =ן. 1. א טייל פון א לאנד,

מדינה, יבשה. % באַרגיקע (זומפיקע, וואלידקע)

געגנט. באַפֿעלקערטע (אומבאַפֿעלקערטע) געגנט.

די צענטראַלע געגנטן פֿון אַפֿריקע זיינען טראַפֿישע.

1868 " די איינוווינער פֿון טייל געגנטן |...|

זענען אונטערגעוואָרפֿן |...| קאַרגע אוראַזשאיעס

273

= גערעטענישן | פֿון ברויט=חבואות". ~~צ. קמ. נ' 6, ז' 41.~~
פֿון 177

1935 " פֿון מעדיציניש=היגענישן שטאַנדפֿונקט האַנדלט

זיך |...| וועגן די קלימאַטישע באַדינגונגען |...|

274

פֿון א באַשטימטער געגנט" . מאַץ, 1, 270.

1951 " איך האָב בלויז איך זינען די ליטווישע יידן

איך יענע געגנטן, וואָס האָבן געהערט צו דער

275

טעריטאָריע פֿון דער אומאַפֿעהענגיקער ליטע".

י. מאַרק, זב ליטע 1, 429.
פֿון 106

2. אַ שטח לאַנד אַרום אַדער לעבן אַ געוויסער קאַנקרעט געגנט
 נישט אַנגערופענער אַרטשאַפֿט. % די שטאַט קען ער גוט,
 אָבער אין דער געגנט אַרום אַרייענטירט ער זיך נישט.
 צום יאָריד אין שטעטל זיינען אַנגעפאַרן אַ סך
 פֿויערים פֿון דער גאַנצער געגנט.

1871 " מען האָט באלד אַפֿעלירט צו אַ בעל-שם, וואָס
 וואָר |איז געווען| אַ גרויסער מפורסם אין יענעם
געגנט" . דיק, 53. ~~1911~~

232

1909 " ס'איז געוואָרן אין יענער געגנט |...| אַ
 בהלה, אַ מיין באַנפֿיבער, וואָס האָט נישט דורכגעלאָזט
 קיינעם". שלום=עליכם, ד, 107.

233

1936 " פֿון דעם דאָזיקן הויז עפנט זיך אן אויסבליק

אויף דער גאַנצער געגנט אַרום". בערשטיג, 1, 3.

234

1944 "מ'האַט אין גאַנצן געגנט געוווּסט, אַז ר' נאַטע

שקלאָווער פֿאַרדינט, און דער בנאַק זיינער גיט אויס".

235

שניאור, 8, 22.

זאָגן?

3. אַ לאַנד=שטח אַרום אָדער לעבן אַ קאַנקרעט אַנגערופענער

אַרטשאַפט. % ער שטאַמט פֿון אַ שטעטל אין דער

לויטשער געגנט.

1913 " די נאַטור=פֿאַרשער זאָגן, אַז דאַס |!| גאַנצע

געגנט פֿון דעם באַרג סיני שלאָגט נאָך אַפֿ עד=היום

271

אייך מראה פֿון סנה". אנ, בריח אבות |...|, 1, 31.

1968 " שפּעטער בין איך אוועק אין וואַלד און פֿון

דאַרט |...| אין לובלינער געגנט, פֿאַרבינדן זיך

272

מיט די רוסישע פֿאַרטיזאַנער". י. קלאַמבערג,

יזב אַטוואַצק, ז' 1021.

4. (סאָו) יעדער איינער פֿון די גרעסערע אַדמיניסטראַטיווע

איינסן אין אַ סאָוועטישער רעפּובליק ("אַבלאַסט"; אמאל -

גובערניע). % לענינגראַדער געגנט. מאַסקווע איז

די הויפּטשטאָט פֿון דער מאַסקווער געגנט. יעדער

געגנט טיילט זיך אויף ראַיאָנען.

5. קוואַרטאַל, קאַלאַניע, (ראַיאָן) פֿון אַ שטאַט. % ער

וווינט אין דער אַריסטאָקראַטישער געגנט פֿון שטאַט.

אין דער האַנדלס=געגנט טאַר מען ניט פֿאַרזיךן די

אויטאַט.

1949 " |...| גענומען זוכן לידיקע געשעפֿטן |...|

לייענען ביזנעס=אַנאַנסן |...| און ריידן אפֿילו

מיט בראַקערס פֿון דער געגנט וועגן אַפּקויפֿן

אַ גוטע ביזנעס". י.י. זינגער, 9, 231.

1970 " מיר זיינען דורכגעגאנגען דורך די גאסן פון

שטאָט, ביז מ'האָט אונדז אַרײַנגעפֿירט אין דער ייִדישער

געגנט" . א. ראזענטאל, יזב זלאטשעוו, ז' 345.

6. אַ געוויס אַרט אין (אויף) דעם קערפּע. % די

ווייטיקן פֿילט זי אין דער געגנט פֿון דער לעבער.

7. (פֿיג) די אייננווינער פֿון אַ געוויסער געגנט.

% די גאַנצע געגנט איז אַרויס קוקן אויף דעם פֿאַראַד.

די געגנט איז אויפֿגעציטערט געוואָרן פֿון דער

שרעקלעכער רציחה.

... " מיין טיש האָט זיך קבצניש צוגעטוליעט צו אַ

וואַנט, // מיין שויב איז גרוי אלכסונדיק באַרעגנט,

// באַזאַרגט מיט צעטל פֿון עקסמיסיע (דאָס נעמלעכע

צו הערן פֿון מיין גאַנצער געגנט) " . מאלאדאָווסקי, 77,6.

1943 " דאָס איז ר' דודי, |...| פֿאַר וועלכן אַ גאַנצע

געגנט האָט דורך קאַרץ" . דער נסתר, 5, 40.

געגנט-צענטראלע - די, =ס. דער הויפטאפטייל פֿון א

געוויסער אונטערנעמונג, אינסטיטוציע. % די

געגנט=צענטראלע פֿון דער בוי=געזעלשאַפֿט געפֿינט

זיך אין דער הויפטגאט.

געקאנטקאם - דער, =ען. (סאוו) פֿאַרקירצונג פֿון

געגנט=קאמיטעט (פֿון דער פֿאַרטיי).

1965 " ביי נאכט, ווען ער איז געלעגן אויף דער

אייבערשטער נארע, האט ער זיך פֿונאַנדערגערעדט

מיטן שכן, דעם געק¹¹¹זענעם סעקרעטאַר פֿון |...|

אירקוטסקער געגנטקאם פֿון דער פֿאַרטיי".

נאטע לוריע, 5, 117.

געגנט=קאמיטעט - דער, =ן. 1. א קאמיטעט פון

פארשטייער פון דער גאנצער געגנט.

1947 " אזוי, למשל, איז אין 1945 ארגאניזירט געווארן

א געגנט=קאמיטעט צו באקעמפן די אנטיסעמיטישע

323

דיילי ניוס". ד. דאטינסקי, יזב טשענסטאכאו, ז' 295.

2. (סאון) דער געגנטלעכער קאמיטעט פון דער קאמוניסטישער

פארטיי.

7 אין אער געגנט פון... - ניט ווייט אין דער סביבה,

נאענט. % זיי האבן אפגערעדט צו טרעפן

זיך אין דער געגנט פון טעאטערפלאץ.

פארווארפענע געגנט - אזא וואס איז ווייט פון צענטער.

מע האט זיי פארשיקט אין א פארווארפענער געגנט

פון רוסלאנד.

1951 " צוויי פראצענט |...| האבן מיר געצאלט פאר אא - 95

באשטעלונגען, קלענערע, אבער פון פארווארפענע געגנטן."

י. פֿרענקעל, ^{106 זיי} זב ליטע 1, 57 |?|

געגינט/גיגנט. מה"ד *Gegent* □

← 3.

... " הנפת - דגיגנט" . רייכלין 8, יהושע יז - יא. 280

1767 " ככר.ב. מישור, איין פלון. געגינט" . 281

ס' דברי יושר.

געגנט י ל - דער, דער, =ן. (דטשמ) דאָס פֿאַרקערטע,

דער היפּור; קאַנטראַסט.

1891 " דער חתן איז געווען א געגנטייל פֿון ראַשקעז,

דען ער איז געווען זייער אַ שטילער". אַנ. ר' גרונס, 4.1.

319

0 אין געגנטייל - אַדוו. פֿר. (פֿונקט) פֿאַרקערט,

להיפּור,

1928 " אַנטשולדיקט, מיטעס זיסקינד, כֿהאַב דאָס נישט

געמיינט! אין געגנטייל...". אַפֿאַטאָשו, 7, 51.

[REDACTED]

געגנטליק - אדי/אדוו. (נש, אויו) רעגיאנאל;

געגנטלעך.

[REDACTED]

געגנטלעך - אדי. שייכדיק צו דער געגנט,

פון דער (גאנצער) געגנט. % ער איז א מיטגליד פון

דעם געגנטלעכן ראט. מע האט דיסקוטירט דעם באשלוס

פון געגנטלעכן קאמיטעט פון דער פארטיי.

1956 " אין זיין רשות איז דארט געווען א גאנצע

וועלט מיט שטראפראטעס, מיט לאגערן און מיט

געגנטלעכער געטא". מארקיש, 10, 236.

געג נ=ל י ב ע - די, =ס. (דטשמ) קעגנזייטיקע ?נ?

ליבע.

1885 " ווי קומט צו איר צו וויסן, וואס ליבע איז?

און נאך מער העזה צו ליבן א סטודענט, וואס נאר מיר,

גימנאזיסטקעס, ווייסן ווי גוט דאס איז, און נאר מיר

האבן פראווא | =רעכט | אויף זיין געגנליבע?" כ"ו 79

צ' ייפאל, נ' 25, ז' 377.

געגנען - אוטונו. (שש) שטארבן, אויסגייין, אומקומען.

% ער איז מסוכן קראנק, היינט=מארגן וועט ער געגנען.

1934 " אין גערטנער אויף בערג // געגעגעט האט א

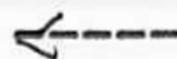
ווינטער, // און ביימער האבן // אויף וועסנע

זיך געריכט". פֿינינבערג, 3, 90.

101 - 44

געגונער - ← קעגנער.

קעגנער'יש.

געגנער'יש -

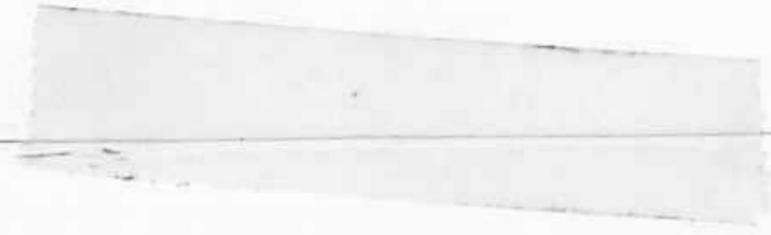
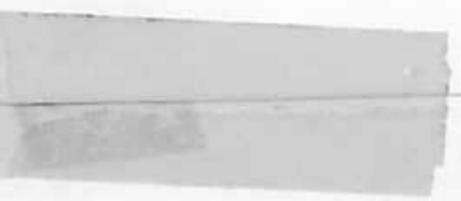
געגונערשאפט - קעגנערשאפט.

103/1 - 22

געגנפאל - ← קעגנפאל.

געגנשטאנד - דער, =ן. (דטשמ) 1. זאך.

1865 " יעדער שטאף האט א פּאָס, |...| עט האט גרענעצן

פון אלע זייטן. |...| דעריבער הייסט |...| דער

336

שטאף קערפער אדער געגנשטאנד. " צ' קמ, נ' 3, ז' 42.

1912 " יעדער געגנשטאנד האט זיין גרונטווארט און

באשטימונגס=ווארט. אבראמאויץ, 1, 10.

337

1941 " איך האב זיך באמיט |...| געבן צו פארשטיין

שפינאזעס שיטה, אז אלע געגנשטאנדן זיינען בלויז

338

אקצידענציעס (זושטאנדן פון איינאיינציקער סובסטאנץ)!

בעלענקי, 1, 86.

2. ענין, טעמע.

1867 " איך נעכסטן |נאענטסטן| בלאט וועלן מיר איבער

די זון |דעם דאזיקן| געגנשטאנד זיך דינטלעך

339

אויספּרעכען. " צ' קמ, נ' 31, ז' 241.

1905 " אַ מאַל איז ער איבערמוטיק און איבעראיילט און

טוט, ווען די צייט איז ניט איינשטימיק מיט דעם

340

340

געגנשטאנד . אלפער אוויץ , 1 , 37 .

3 . לימוד .

1865 " וואָלט ניט גלייכער געווען זיי זאָלן אליין

הייסן לערנען דווקא תנ"ך , גמרא און פוסקים ,

341

לשון=קודש און אַלע אַנדערע וועלטלעכע געגנשטאנדן .

צ"ק , 20 , ז' 307 .

פרי 177

ג' עג' נשטעלונג - קעגנשטעלונג.

[REDACTED]

ג ע ג ע - דער, =.ס. (שלש) א שטאַמלער | סטוטש 376.

[REDACTED]

100

געגעבן - 1. פאר פון געבן.

2. אדי. וואס וועגן דעם רעדט זיך, וואס איז אנגערופן,

דערמאנט, געהעריק. % אין די געגעבענע באדינגונגען

איז די זאך ניט מיגלעך אויסצופירן. אין דער

געגעבענער סיטואציע האבן זיי ניט געהאט קיין

אנדער ברירה, ווי נאר צו אנטלויפן.

1815 " זייט ווישן אלש ווען אין דיא געעבני צאהל

עטוואש איבר בלייבט |...|. איידליץ, 1, קעא.

351

1917 " האנט אין האנט מיט אט דער טענדענץ גייט

|...| דאס קלארע שטרעבן צו ארגאניזירן די צאל

349

מיטגלידער אין דער געגעבענער בראנשע".

זשיטלאווסקי, 6, 128.

1923 " ניט אלע מענטשן זיינען אין געגעבענעם

מאמענט אנגעלייגט צו דער אדער יענער קלעפיקער

350

קראנקשייט". צ. שאבאד, זש' פגעז, נ' 2 - 3.

1948 " דאך מאכט ער דאס ניט ערגער פון א צאלין,

און אין געגעבענעם פאל |...| האלט שלום א

קאנק

לאקערדיק אויג אויף זיין קאנטאר". דער נסתר, 6, 49.

3. פובסטאנטיווירונג, ס'רוב אין מצ. געוויסע פֿאַקטן, ציפֿערן, אינפֿאַרמאַציעס; ^{100%} אויף וועלכע מע שפֿאַרט זיך אַן, לויט וועלכע מע מאַכט אויספֿירן. % דער סטאַטיסטישער אַמט האָט פֿובליקירט די געגעבענע וועגן יקרוח פֿאַרן חודש. די געגעבענע פֿון דער פֿאַלקסציילונג ווייזן אויף אַ וווקס פֿון דער באַפֿעלקערונג.

4. (ספֿעצ, מאַטעמ) די צאַל(ן), הנחות צו לייזן אַ געוויסע מאַטעמאַטישע פֿראַבלעס, צו קאַנסטרואַרן אַ געאַמעטרישע פֿיגור א"א. % די געגעבענע זיינען ניט גענוג צו לייזן די גלייכונג.

5. שאַנסן, מעגלעכקייטן. % דאָס קינד האָט אלע געגעבענע צו ווערן אַ מאַלער. דאָס לאַנד האָט אלע געגעבענע צו אַנטוויקלען זיך אינדוסטריעל.

111 - 112 גזע

געגעבנהייט - די, דן. (דטשמ) הנחה,

אומשטאנד וואס מע נעמט אין באטראכט; געגעבענע, ק' 3.

1940 " א געגעבנהייט איז עס געווען פון הונדערטער

דורות - איין ליניע וואס פירט ביז צו דעם סוף

פון די צייטן". קארלניק, 2, 189.

געגען - אוטו. (שלש) שטאַמלען, רעדן

אומקלאָר, ניט פֿאַרשטענדלעך. % וואָס געגעט ער

דאַרטן, זאל ער זאָגן קלאָר וואָס ער וויל.

2. (אַנאַמ) אַרויסברענגען דאָס קול (ווי) פֿון אַ

גאַנדז/גאַנער. % די גענדזן געגען, די הינער

קוואַקען.

1968 " דאָ האָט מען הערשלעך געפֿירט, דאָ האָט ער געמאַכט

קוקוריקו; דאָר האָט ער געגעגעט ווי אַ גאַנער |...|."

עגנון (איבז?) ציטט. 6/9.

פֿיר 69

געגען - אוטו. (שלש) שטאַמלען, רעדן

אומקלאַר, ניט פאַרשטענדלעך. % וואס געגעט ער

דאַרטן, זאל ער זאָגן קלאַר וואָס ער וויל.

2. (אַנאַמ) אַרויסברענגען דאַס קול (ווי) פֿון אַ

גאַנדז/גאַנער. % די גענדזן געגען, די הינער

קוואַקען.

1968 " דאָ האָט מען הערשלעך געפֿירט, דאָ האָט ער געמאַכט

קוקוריקו; דאָ האָט ער געגעגעט ווי אַ גאַנער |...|."

עגנון (איבז?) ציטט, 6/6.

69 59

1925|?| " מען האט אין אלץ פארגעסן, נאר געזען

שטיקלעך גאנדז, צוגעברוינטע, די הויט געגענדזלט

וואס ריחט זיך". אפאטאשו, 12, 138.

364

.....

רעד: כ' קאן אן אויסדרוק "די הויט איז געווארן
 "געגענדזלט", " געקריגן א געגענדזלטע הויט", -
 ווען עמעצער ווערט דורכגענומען פון שרעק, פון
 קעלט, ווערט אים די הויט איינגעשרומפן, ווי מיט
 קליינע בערגעלעך. אבער ווי פאסט זיך דער באטייט
 אין דער ציטאטע?

.....

געגעני | ג י ג נ י - די, מ"הד: *gegen*. געגנט.

?נ?

... " לנפות דור - צדר גיגני ווק דור".

רייכליך, יהושע יא - ב.

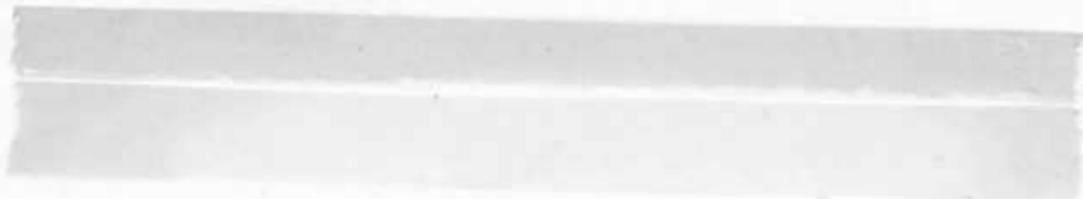
328

ג' ע' ג' ע' נ' ע' - טרוו. (דטשמ?) קעגנקומען, באגעגענען,
אנטרעפן.

1926 " די פארשפארטע האבן געוווסט אויף אויסנווייניק,

אז עס וועט זיי געגענען א וואנט, א זעלנער,

עטלעכע שפאן הימל". אפאטאשו, 13, 95.

ג ע ג ע נ צ ט - אדי/אדוו. איינשטימיק, אין

גאנצן מיט דער זעלבער דעה.

1696 " תמים ער איז גיגענצט מיט זיך גאט זייני זיך

איז אייניג אלי הערצער ער פארשט מיט אננדר אויף

אייך מאל". |סידור| תפילה למשה, 1, קטח - א.

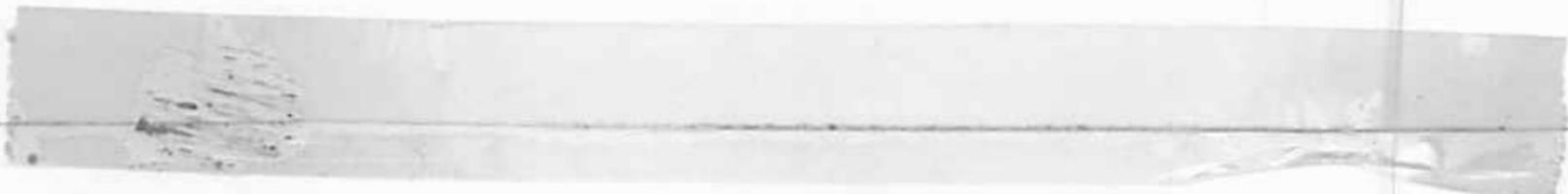
366

.....

רעד: טעקסט אין לק: תמים דעים אל דיעות אחד כל

הלבבות דורש יחד.

.....

געגעסן - 1. פאר פון עסן.

2. פאדי. וואס האט שוין געגעסן (אפגעגעסן).

% דער בחור איז שוין א געגעסענער, א גאנץ ברויט
און זופ האט ער אריינגעלאזט. די קינדער זיינען
נאך ניט קיין געגעסענע, מע דארף זיי געבן פרישטיק.

1886 " ניט איין מאל טרעפט, אז דער מאן קומט פון

גאס זאט, א געגעסענער, און זאגט א תירוץ פאר
דער ווייב, אז פון צרות |...| איז ער זאט און
קען ניט עסן". בעקערמאן, 6, 22.

1948 " ווען אלע זיינע שטוב=אייגענע וועלן,

נישט=געגעסענע און נישט=געטרונקענע, |...| אויף
די קאלטע געלעגערס אויף נאכט זיך אוועקלייגן |...|".
דער נסחר, 6, 217.

שוו: אז מע לייגט זיך ניט קיין געגעסענער, שטייט

מען אויף ניט קיין געשלאפענער - אז מע איז הונגעריק,

קען מען ניט אנטשלאפן ווערן.

367

קאנק

געגראַבליאַנע וועסט - פאַר פּוֹן גראַביאַנעווען.

120 - קצ

ג ע ג ר א ב ל ט - פ א ר פ ו נ ג ר א ב ל ע נ .

— לדף

ג ע ג ר א ב ל י ע ו ר ע ט - פ א ר פ ו ן ג ר א ב ל ע ו ו ע ן .

ם | געגראַבן | ג י ג ר א ב ז / ז ג ר ב ז - 1. גראַווירט,

אויסגעקריצט.

... " חרות - גגרבן" . רייכליך §, שמות, לב - טז. 369

1610 " אונ' דיא שטיין זיא זולן זיין אויף נאמן

קינדר ישראל צוועלף אויף איר נאמן גיגראבן 370

גיזיגילט" . טייטש=^חקומש, שמות, כח - כא.

1716 " כלומר זיא זאך אהליבֶה מנן גגראבן אונ'

גימאלט אויף דער וונט" . ס' המגיד, 3, יחזקאל, כג-יד. 371

2. אויסגעהוילט.

... " נבֹּב - גגרבן" . רייכליך §, שמות, כז - ח. 372

122/1 -

גדג

ג ע ג ר א ב ן - פ א ר פ ו ן ג ר א ב ן .

ג ע ג א ג ע ר - דאס/דער, בא. | סטוטש 279 |.

דאס גראגערן לאנג, דויערניק, אויך דאס גרעגערן

פון א סך גראגערס. % אין בית=מדרש האט זיך געהערט

ביים לייענען די מגילה א געגראגער, אז מ'האט געקאנט

טויב ווערן.

124 - אג

געגראגערט - פאר פון גראגערק.

124/1

גע -

געגראט - $\frac{\text{דאס} \cdot \gamma}{\tau}$ (נש) געפֿלעכט פֿון גראטן | אונז |

געגראטן - פאדי/פאדון. (דיאל) דזון געגראטן.
ענלעך.

1946 " מיט דער קרענקלעכער בלאסקייט האט זי געגראטן
אין דער געשטארבענער מוטער". י. י. טרונק, 5, 95.

374

רעד: איז דאס טאקע א דיאלעקטישע פארמע אדער ס'איז
סתם א גרייז?

געג - .

געגראם - דאס, בא. (שנש, איר) א ליד אין גראמען,
א סך גראמען.

1967 " דער ברחן דער באוונסטער // האט מיט גרויס

טאראראם // געמאכט ס' געגראם ". אהרן צייטלין, 6, 247.

126/1 - 212

נ??

געגראמט - 1. פאדי/פאדו פון גראמען (זיר).

2. וואס גראמט זיר, וואס איז אין גראמען.

1962 " און זיינע פינגער קראמפן, שרייבן אויך

פון שלאף א ליד אין גראמען, // צי א ניט=געגראמטע

375

מעשה". גראדע, 5, 12.

1970 " |...| האט מיין פאטער אנגעריבן אויף דער

צווייטער זייט פון דער פאטאגראפיע פיר שורות

געגראמטע". י. כץ, יזב זלאטשעוו, ז' 115.

געגראמעכץ - דאס, ער. (איר) א געשריפטס

אין גראמען.

1936 " |...| פלעגט ער |...| זינגען זיין אייגן

פארפאסט לידל, וואס פון אלע זיינע געגראמעכצער

איז דער זיין געווען, אז מאיר ראפאלאוויטש פארט

זיך אויפן געטשל |...| " האראנטשיק, 3, 204.

127/1

גע -

געגרייזט - אדי. געגרייזלט, געלאקט | ראכקינד |.

?נ?

געגרויט - 1. פאר פון גרויען (זיר).

2. אדי (שנש) וואס זיינען (ווי) גרוי.

1952 " |...| אין אש געגרויטע אויגן". אויערבאך, 4.

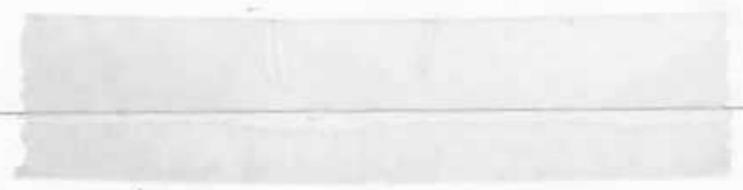
.....

רעד: ניט זיכער אין אויסטיטש, מער ווי די פיר

ווערטער זיינען א ויפן קארטל ניטא. דאס בוך

האבן מיר ניט צו דער האנט.

.....

129 - גע

געגריילט - פאר פון גרוילק.

געג -

געגרויסט - אדי/אדוו. (שנש) גרויס געווארן.

1921 " |...| נעמט אראפ דעם צילינדער פון קאפ,

בלייבנדיק שטיין א פארגאפטער מיט בלוי געגרויסטע

אויגן". בראדערזאן, 5, א. 24.

131 -

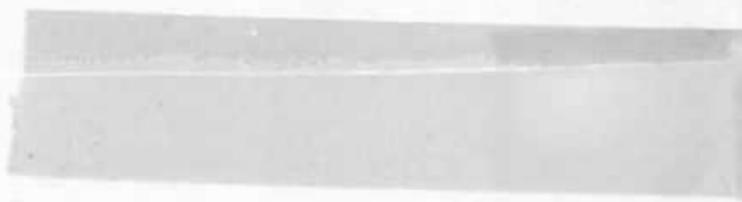
ג'יג

פאר פון גרונטעווען.

- ג ע ר ו נ ט ע ו ר ע ט

132 - גימ

געגריבלט (זיך) - פארפונג גריבלען (זיך)

געגרינוועט. ← - ג ע ג ר י ו ו ל ט

געגרייטעט - אדי. (שוטעריי) וואס זיינען א.א.

געמאכט מיט אייזערנע שטיפטלעך, ניט מיט הילצערנע

פלעקלעך (וועגן שייך). % געגריוועטע שטיוול.

געגריוועטע שייך מאכט מען אויף אייזערנע קאפיטעס,

פדי די שפיצן שטיפטלעך זאלן זיך פארבייגן ביים

אריינקלאפן.

געגריוועטער שוטטער - אזא שוטטער, וואס ארבעט

אויס נאר געגריוועטע שייך (ס'האט זיך אַ מאל גערעכנט

פאר א נידעריקערן סארט בעל-מלאכה).

1963 " זי האט געהאט אין אמעריקע א קוזין, א געגריוועטן

שוטטער |...| ". באשעוויס, 4, 73.

381

1974 " פאדריאדטשיקעס, וואס האבן צוגעטעלט שטיוול

פארן רוסישן מיליטער, האבן באשעפטיקט א שפארע

382

צאל פון געגריוועטע שוטטערס און טאנדעטניקעס".

י. האפער, זש. ג. נ. 85/84, ז. 166.

135 - 115

געגריזעט / געגריזעט - פאר פון גריזען / גריזען.

געגריזשע - דאס/דער, בא. (שנש) דאס גריזשען
לאנג, דויערנדיק.

1947/1945 " ווי גליקער היישעריק |...| באפאלט
ער די ביינער // און גראבט זיך אריין מיט געפליק
און געגריזשע". סוצקעווער, 3, 477.

ג ע ג ר י י ז ל - דאס/דער, בא. | סטוטש 157 |.

(שנש) דאס גרניזלען א סך, דויערנדיק.

געגרייזלט - 1. פאר פון גרייזלען.

2. אדי/אדון. געלאקט, געקרויזט (וועגן האר). % דאס

יינגעלע האט שוין לאנגע געגרייזלטע פאוח.

1856 " (מחלפות ראש איש) דאס הייסט |א| זמוט געגרייזלטע

האר פון איין מענטשן". דיק, 3, 5.

א/394

1916 " איך וואלט אויסגעמאלט קעצעלען אויף פאפיר,

מיט אירע געגרייזלטע זידענע הערעלעך".

קאנק

שלום=עליכם, 8, 49.

1975 " |...| די זעלביקע פעק שווארצע געגרייזלטע

באקנבערד ארום בלייכער הויט". סוצקעווער, 7, 146.

קאנק

|| געגרייזלטיקייט - די, בא. אייגנשאפט אדער מצב

פון זיין געגרייזלט.

|| א פארך מיט געגרייזלטע האר - וועגן א שלעכטן מענטשן

וואס דערצו האלט ער זיך נאך גרויס ביי זיך.

139 | א - 588

לא די וואס ער האט שווארצע האר, וויל ער נאך זיי זאלן

געגרייזלט זיין - איראניש וועגן א גרויסן איבערקלייבער.

?נ?

געגרייט - 1. פאר פון גרייטן.

2. פאדי/פאדון. (וועגן א טיש) וואס איז באשטעלט

מיט מאכלים און, משקאות און פליים צום עסן און

טרינקען.

1876 " שפרינגט אראפ פון דער דראזשקע אזא בחוריסקע

און זיצט זיך ביי א געגרייטן טיש, |...| פארשטעקט

403

א סאלפעטקע און קאלנער |...| און כאפט א קעלישעקל

403

מילאנזש". לינעצקי, 3, 36.

1946 " איטקע איז געגאנגען ווי אין הינערפלעט

אין דעם געטומל פון געגרייטע טישן, ברענענדיקע

קאנק

ליכט |...| "י. י. טרונק, 4, 187.

1966 " פארשעמט געבליבן זינען שטיין די טישן,

געגרייט מיט אלטן וויין און אלדעם פרישן".

404

האלקין, 4, 264.

141 - 57

געגרייכט - פאר פון גרייכט.

142 - קמ

געגרייסט - פאר פונק גרייסן (זיך).

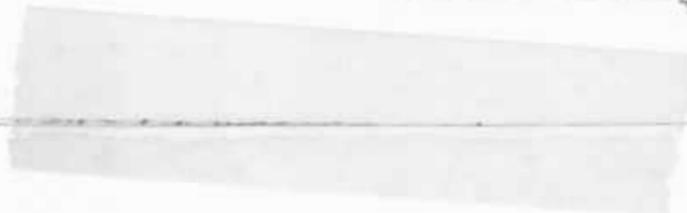

געגורדי פֿל ט - אדי/אדון. (שנש) וואס זעט
אויס ווי גרויפק/גרייפלעך.

1972 " א טרוקענער שניי א געגרייפלטער שפריצט. //

מענטשן שטייען און שטויסן דאס אייז".

בויםוואל. 2. 24.

געגרייל - דאס/דער, בא. | סטוטש 282 | דאס.

גריילן א סך, לאנג. % א גאנצע נאכט האט זיך געטון

געהערט דאס געגרייל איך ווינקל צימער.

145 - 84

געגרייט - פאר פון גריילק.

געגריילץ - דאס/דער בא. דאס גרילצן א סך,

פון א סך גרילצנדיקע זאכן; גרילצערני.

% די לאסטאויטאט פארקערעווען גיך מיט א געגריילץ,

וואס שניידט די אויערן.

147 - 52

געגריילצט - פאר פּוּק גרילצן.

148 - זיג

געגרימט - פאר פון גרימען.

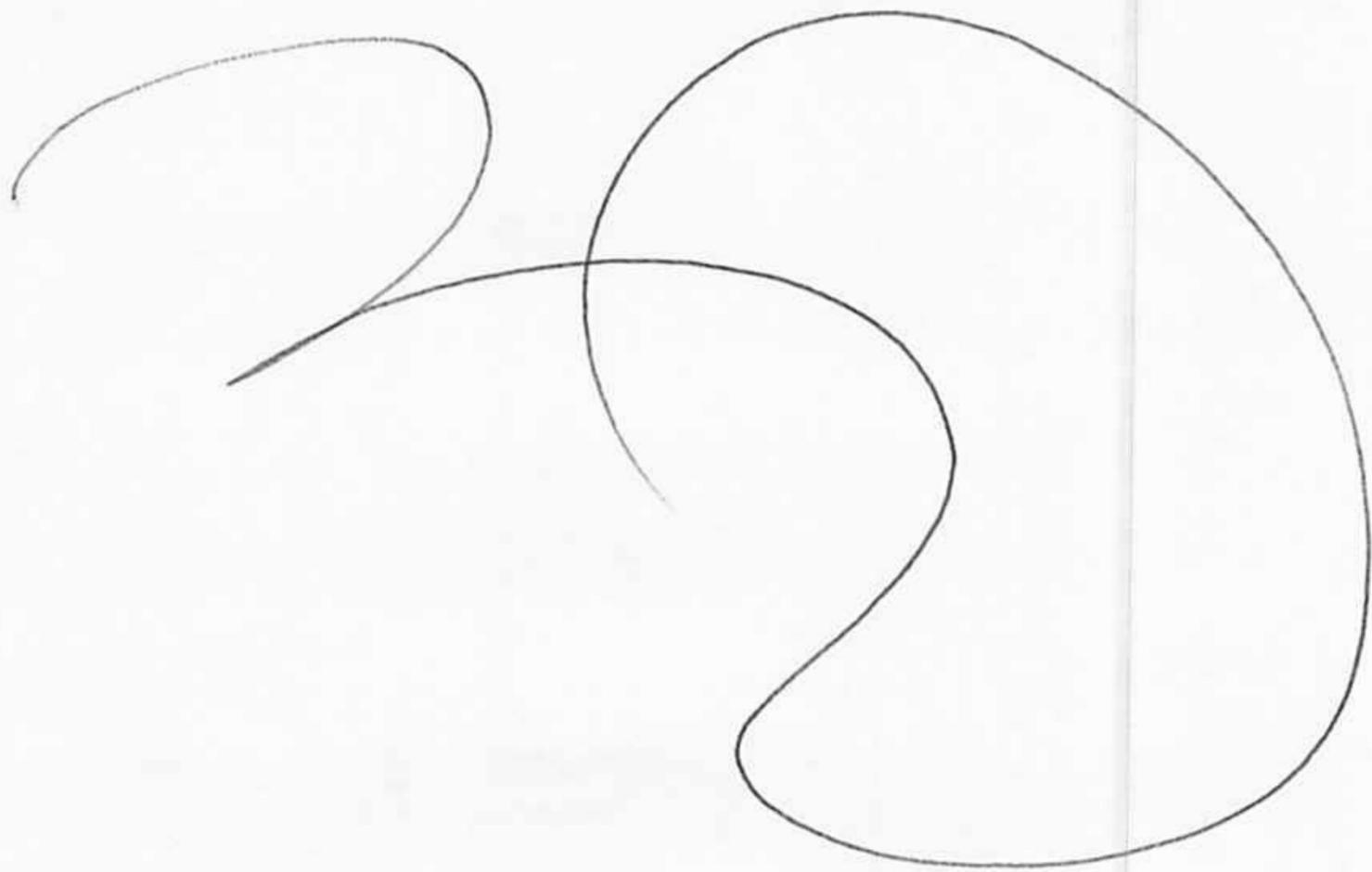
ג ע ג ר י מ פ ל - דאס/דער, בא. דאס גרימלען
 דויערנדיק, אדער פון א סך גרימפלענדיקע זאכן
 (אינסטרומענטן); גרימפלעריי. % עס גרילצט איין
 די אויערן דאס געגרימפל פון די ניט אנגעשטימטע
 פֿידלען.

געג -

1946 " איטלעכס מאל, ווען די שיקסעס האבן ארויסגעזונגען

דעם גראם, איז די מוזיק אריינגעפאלן מיט א פריילעכן

געגרימפל" . י . י . טרונק, 4, 259.

ט | געגרינגערט | ג י ר י נ ג ר ט - פֿאַרגרינגערט,

?נ?

פֿאַרלייכטערט.

|1685?| " אלי מאל דש איין קראנקר וידוי זאגט

ווערן אין זיין עבירות גיגרינגרט."

דרך הישר לעולם הבא, 1. פח - !!

רעד: איז אויך געווען א ווערק גרינגערק?

אויב יא, דארף מען דאס ווארט געבן אהין.

געגרינצלט - אדי/אדוו. (דיאל?)

דזוו גערונצלט.

1974 " בעטיס פנים איז געווען געלבלעך און געגרינצלט"

באשעוויס, ¹⁵⁵ צ פאר, סעפטעמבער.

511

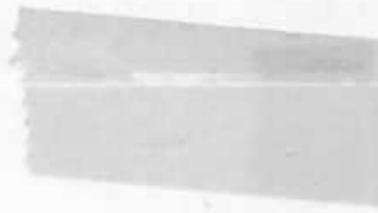
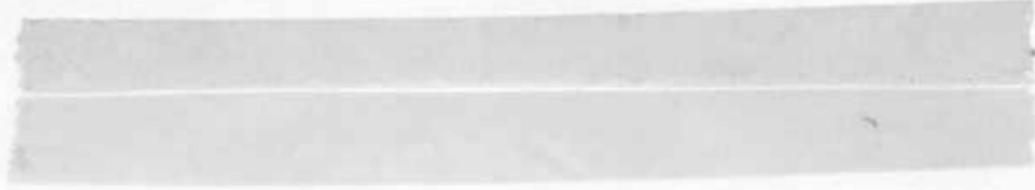
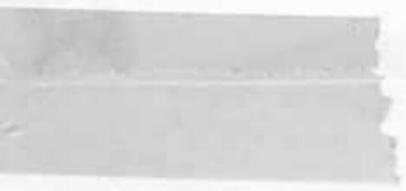
רעד: איז דא אזא ווארט? אפשר סתם א גרייז מיט אן

איבעריקן ג'?

געגריסט - פאר פון גריסן.

156 - 178

געגריפן - פאר פון גרייפק.

געגראגע - ← געגראגע.

158 - 158

געגערענע צעטל (זיך) - פאר פון גרענעצן (זיך).

159 - 118

געגערעפט - פאר פון גרעפפצן.